

Adenostyles leucophylla

Foto: Harry Jans

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Adenostyles* is afgeleid van de Griekse woorden adeen (klier) en stylos (stijl, oftewel stamperstijl), verwijzend naar de klierachtige aanhangsels op de stamper die kenmerkend zijn voor dit geslacht. De soortaanduiding *leucophylla* is afgeleid van het Griekse leukos (wit) en phyllon (blad). De naam betekent dus 'witbladig' en verwijst naar de opvallende witte, viltige beharing aan de onderzijde van de bladeren, wat een van de meest onderscheidende kenmerken van deze soort is.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae
- Geslacht: *Adenostyles*
- Soort: *Adenostyles leucophylla*

Synoniemen

Adenostyles leucophylla is de geaccepteerde wetenschappelijke naam, vastgesteld door Kew Gardens. De taxonomie van dit geslacht is relatief stabiel. Er zijn geen wijdverbreide of algemeen gebruikte synoniemen bekend. Sommige bronnen noemen *Adenostyles albida* var. *leucophylla*, maar dit is een verouderde classificatie die de plant als een variëteit van de nauw verwante *Adenostyles albida* beschouwt, wat nu als onjuist wordt gezien.

Variëteiten en cultivars

Adenostyles leucophylla wordt, net als de meeste andere soorten binnen dit geslacht, in de sierteelt vrijwel uitsluitend als botanische soort gekweekt. Er zijn geen specifieke benaamde cultivars van deze plant bekend. De sierwaarde van de plant ligt volledig in het contrast van het donkergroene blad met de opvallende witte, viltige onderzijde, wat in een gespecialiseerde tuin of rotstuin als voldoende decoratief wordt beschouwd.

Familie

De plant behoort tot de familie Asteraceae, de composietenfamilie of asterfamilie. Deze plantenfamilie wordt gekenmerkt door bloemen die zijn samengesteld uit talrijke kleine buisbloempjes en/of lintbloempjes, gegroepeerd in een compact bloemhoofdje. *Adenostyles leucophylla* heeft bloemhoofdjes die uitsluitend uit buisbloempjes bestaan en dicht in een tuil staan.

Hoogte

Adenostyles leucophylla is een robuuste, middelgrote vaste plant. De plant bereikt een hoogte van ongeveer 40 tot 80 centimeter, afhankelijk van de standplaats en de vochtigheid van de grond. De plant is polvormend met grote, basale bladeren waarboven de bloeistengels uitsteken.

Bloemkleur

De bloemen zijn klein en minder opvallend dan het blad. Ze zijn bleek lila tot wit-roze van kleur en staan in compacte, dichte tuilen aan het einde van de stengel. De plant bloeit met talloze kleine bloemhoofdjes die elk bestaan uit buisbloempjes.

Bladkleur

Het blad is het meest kenmerkende sierlijke aspect. De bovenzijde is donkergroen. De bladeren zijn groot, hart- tot niervormig. Het meest opvallende is de onderzijde, die is bedekt met een zeer dichte, sneeuwwitte, viltige beharing, vandaar de soortaanduiding *leucophylla*. Dit witviltige aspect is zichtbaar wanneer de bladeren door de wind bewegen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt in de zomermaanden. De plant bloeit doorgaans van juli tot en met augustus. De bloei volgt op de volle ontwikkeling van het basale loof in het voorjaar.

Standplaats

Deze plant komt van nature voor in bergachtige en alpiene gebieden en heeft een voorkeur voor lichte schaduw. De bodem moet goed doorlatend zijn, rijk aan humus, en bij voorkeur kalkhoudend of neutraal. Hoewel de plant van nature in vochtige berggebieden groeit, moet in de tuin stagnerend vocht in de winter worden vermeden. De plant is geschikt voor de rotstuin of een stenige, vochtige helling.

Herkomst

Adenostyles leucophylla is inheems in Zuid-Europa, met name in de Apennijnen in Italië en op de Balkan. Het is een alpine en subalpine plant, wat betekent dat hij op grotere hoogten groeit en aangepast is aan ruigere, stenige omstandigheden dan zijn neef *Adenostyles alliariae*.

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige, overblijvende vaste plant. Vanwege de geringere hoogte en de voorkeur voor stenige grond, wordt de plant vaak ingedeeld bij de rotsplanten of de gespecialiseerde schaduwplanten.

Vermeerderingswijze

De meest geschikte methode om deze plant te vermeerderen is door zaaien. De zaden dienen vers in het najaar te worden gezaaid, aangezien ze een koudeperiode nodig hebben om de kiemrust te doorbreken. De plant kan ook worden vermeerderd door deling van de pol in het vroege voorjaar, maar dit moet met zorg gebeuren om de wortelkuit intact te houden.

Klimaatzone

Vanwege de alpine herkomst is *Adenostyles leucophylla* zeer winterhard. De plant valt in USDA Klimaatzone 4 tot 7. De plant is goed bestand tegen de kou in de gematigde zones, mits de drainage in de winter voldoende is.

Insecten

De bloemen trekken, ondanks hun bescheiden kleur, diverse bestuivers aan, waaronder bijen en vliegende insecten, vanwege de nectarproductie in de samengestelde bloemhoofdjes. De witte, viltige beharing op de bladeren fungeert als een natuurlijke bescherming tegen overmatige waterverdamping en mogelijk ook tegen vraat door sommige insecten of slakken.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:179624-1>

Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Adenostyles</i> (klierachtige stijl), <i>leucophylla</i> (witbladig).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Asteraceae, Geslacht: <i>Adenostyles</i> .
Synoniemen	Geen algemeen geaccepteerde synoniemen.
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; wordt als botanische soort gekweekt.
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie).
Hoogte	40- 80 cm.
Bloemkleur	Bleek lila tot wit-rose.
Bladkleur	Donkergroen; onderzijde sneeuwwit en viltig.
Bloeiperiode	Juli- augustus.
Standplaats	Lichte schaduw, goed doorlatende, humusrijke, kalkhoudende grond.
Herkomst	Zuid-Europa (Apennijnen, Balkan).
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant, rotsplant.
Vermeerderingswijze	Zaaien (in najaar), voorzichtig delen.
Klimaatzone	Zone 4-7 (Zeer winterhard).
Insecten	Bijen en vliegende insecten; relatief plaagvrij door beharing.